

De stop motion films van Karolien Soete

Beelden in beweging

“Ik wist al vroeg dat ik kunstenaar wou worden,” zegt Karolien Soete zonder pretentie:
“Ik werk er nu nog aan.”

BUITEN DE LIJNEN

Op Facebook geeft Karolien Soete (°1973) uiting aan haar verontwaardiging als de media een eenzijdig en gechargeerd beeld ophangen van de Brugse Poort, een volkse wijk in Gent. Soete kan het weten, ze woont er in de Boerderijstraat, een straatnaam die je niet direct verwacht in deze stedelijke context. Het huisje is klein, met een persoonlijke toets ingericht en de kat zorgt mee voor een prettig thuisgevoel.

Ze bracht haar jeugd door in Roeselare waar ze geboren is. Ze is met haar tweelingzus en twee oudere broers al vroeg vaderloos geworden. Ze was toen negen. Op haar vijftiende ging ze naar de kunsthumaniora van de Zusters Maricolen (Instituut H. Familie) in Brugge. Ze zong toen al in diverse koren en mocht voorzingen in de mis. Iets wat haar een groot privilege gaf, ze mocht als enige het blauwwitte uniform bruuskeren en een groen biesje in haar blauwe pull werd toegestaan. Een ‘overwinning’ die ze zich nog steeds met plezier herinnert.

Na de humaniora studeerde Karolien Soete regentaat plastische kunsten, waarbij ze onder meer les kreeg van de kunstenaars Annie Vanhoutte en Adelin De Craene. Het zijn namen die ik regelmatig hoor vernoemen bij jonge kunstenaars die in Brugge studeerden, ze laten duidelijk een sterke en positieve invloed na.

Karolien vond de stages die ze als lerares in wording op drie scholen deed evenwel zeer demotiverend. Ze

studeerde meteen na haar regentaat verder in Sint-Lucas Gent en koos voor Vrije Grafiek. In het perspectief van haar voorgaande opleiding vond ze de eerste twee jaren wat ontgoochelend, maar daarna vond ze haar draai mede dank zij een zeer goede leraar: kunstenaar Peter Van Gheluwe (°1957). De laatste jaren in het kunstonderwijs vindt ze zeer belangrijk omdat je er aangespoord wordt om echt je ding te doen. Het wordt voor haar een zeer persoonlijke zoektocht. Die geeft zij vorm langs een doorwrochte, introspectieve exploratie. Ze bezoekt een psychoanalyticus en ondergaat een aantal sessies volgens de Jungiaanse analyse. “Ik heb daar heel veel van geleerd,” concludeert ze. “Ik heb een fascinatie voor mensen in de marginaliteit. Dat is al van mijn prilste jeugd. Ik ben eigenlijk een kluizenaar, ik leef in een eigen wereld, niet te ver van de realiteit, maar toch wel een eigen plek. Ik haat het tussen de lijntjes te lopen. Huisje, tuintje, kindje is voor mij niet weggelegd.”

Haar eindwerk was een tentoonstelling opgebouwd rond het zelfportret. Bijna elke dag had ze een zelfportret getekend en daarnaast ook een gigantische reeks linsneden gerealiseerd, ook al zelfportretten. Dat riep wel enige vragen op bij een, in haar herinnering strenge, jury maar ze haalde toch onderscheiding.

Er volgde nog een jaartje studeren: infografie of computergrafiek bij de Groep T Internationale Hogeschool te Leuven. Ze wou de mogelijkheden van de computer

Foto: Saskia Vandersichele

De stop motion films van Karolien Soete

verkennen want op dat moment waren computers nog helemaal taboe in de opleiding Vrije Grafiek van Sint-Lucas.

PORTRETTEEN

Met al deze bagage heeft Karolien Soete een vijftal jaren les gegeven in een privéschool. Het was voor een kleine groep leerlingen die studeerden om dan examen af te leggen voor de middenjury, een opdracht die ze graag vervulde.

Ze voelde zich aangesproken door het Siddha Shiva Yoga Center in Gent. Ze is er veel gaan mediteren en heeft er ook heel wat gratis werk verricht. “Ik heb er ook veel geleerd. Men is er bezig met creativiteit, film onder meer. Ik heb er geleerd hoe je films en props kunt maken.” (Props zijn speciale rekwisieten die in films gebruikt worden.) “Op die manier verzeilde ik in Las Vegas en New York, telkens voor enkele maanden. New York was voor mij de liefde op het eerste gezicht. En hier in Vlaanderen was ik zowat verdwenen uit het sociale leven.”

“My goal as an artist is to create portraits depicting the beauty I see around me every day. The human face is what I love most, what I respond to in other artwork, what I find most beautiful and speaks to all”. Dat is wat er nu op haar website staat. En inderdaad. Wanneer ze in New York is maakt ze een reeks portretten van modeontwerpers en exposeert die in de trendy *Meat packing district* waar er veel modezaken zijn en zo ziet een aantal van die ontwerpers haar portretten. Het betekent een goede start.

Daarna volgen een reeks dubbelportretten waarbij ze de confrontatie zoekt en mensen op het verkeerde been zet. Er was zowel een portret van Adolf Hitler met een heel

vriendelijke uitstraling, zoals hij inderdaad ook kon zijn, als van Moeder Theresa die dan eerder als een keiharde tante overkwam. Mensen zijn niet enkel goed of kwaad, ze hebben vele facetten, daar zijn het mensen voor. Ze opteert voor nuance in ons oordeel over elkaar.

Zo heeft Karolien Soete een reeks gemaakt gebaseerd op *mugshots*, politiefoto's van gearresteerde delinquenten. Die worden in de Verenigde Staten met gemak op het internet gezet. Wat haar opviel was dat er veel mooie en jonge mensen tussen zaten. Het zijn portretten die je op een of andere manier naar de keel grijpen.

Ze nam ook het initiatief om in het archief van het Dr. Guislaininstituut in Gent te gaan grasduinen. Dat bewaart waardevolle foto's die Broeder Ebergist De Deyne van zijn patiënten heeft genomen. Ze vormen een schat aan gegevens over de evolutie in de psychiatrie en zijn een inspiratiebron voor tal van kunstenaars. Karolien Soete blijft niet achter en maakt er een reeks schilderijen rond. Ze gebruikt veel vernis vóór en na het schilderen van het Japans papier en spant de schilderijen op in een koperen lijst. Ze zijn hierdoor zeer bewust heel fragiele objecten geworden, net zoals de geportretteerden ook zeer kwetsbare personen waren.

Ze maakte haar portretten in olieverf op Japans papier. Karolien Soete: “De textuur van het doek heb ik niet zo graag. Ik schilder altijd met penselen en wil de wrijving zo beperkt mogelijk houden. Het Japans papier bewerkte ik zodat het heel glad is en ik zonder de minste weerstand kon schilderen.” Deze werkwijze vereist evenwel het gebruik van sterke vernissen die ze met een masker op moet aanbrengen. In haar kleine huis bleven die synthetische stoffen voortdurend aanwezig. Ze werd overgevoelig voor deze stoffen en kreeg de ‘schildersziekte’. Iets wat haar loopbaan een serieuze wending gaf.

Mugshot 2, 2007,
olieverf op gevernist Japans
papier/hout, 3 panelen,
elk 32 x 41 cm

Reviving Souls, 2010,
olieverf op gevernist Japans
papier, 90 x 130 cm

Talking Walls :
Prolegomena, animatie,
installatie en muurtekening
INTERNATIONAAL
KORTFILMFESTIVAL LEUVEN, 2012

Talking Walls,
stop motion animatie
GALLERIE PINSART, BRUGGE, 2012

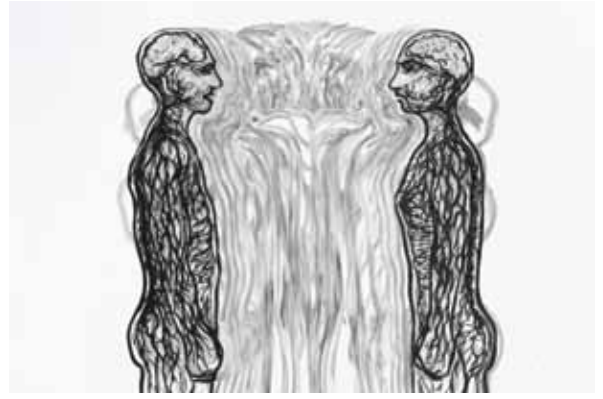
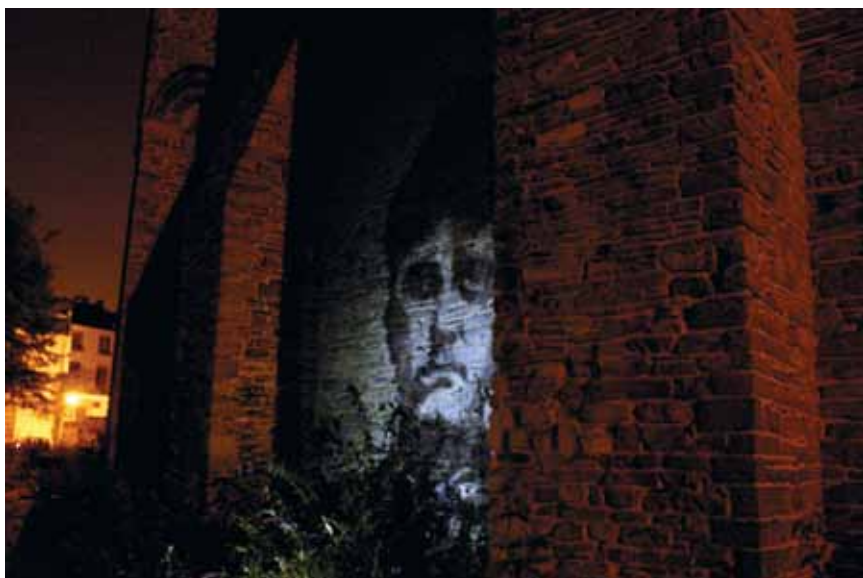

Foto: Saskia Vanderstichele

Foto: Saskia Vanderstichele

De stop motion films van Karolien Soete

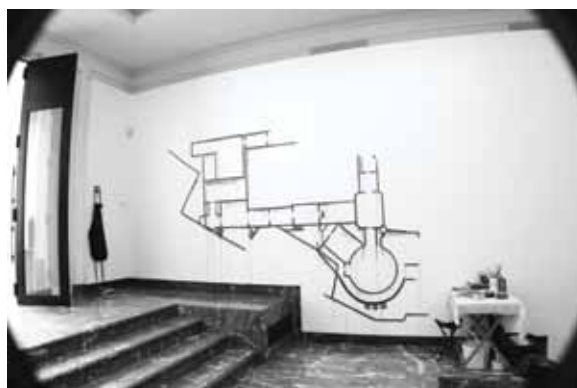
In 2009 maakte ze een reeks schaduwbeelden op plexi geïnspireerd door de foto's van Broeder Ebergist. Het zijn de *Reviving Souls*, ze betitelt ze als *light graffiti*, graffiti met licht. Ze gaat er 's nachts mee de stad in en met een stevige zaklamp projecteert ze die portretten op gebouwen. Ze wil een soort hommage brengen aan de mensen die ze schilderde en zorgt zo voor een zeer bescheiden eigen lichtfestival dat door wat dwalende zielen hier en daar wordt opgemerkt.

Ze wordt uitgenodigd voor een residentie in Les Ateliers Claus in Brussel, een initiatief van Frans Claus, in het kader van het Cimatics Festival. Op een muur die volgeschreven wordt met teksten en gedichten worden tijdens de concerten de portretten geprojecteerd.

En hier komt ook haar eerste stop motion film op de proppen of toch de aanzet daartoe. Ze toont een opeenvolgende reeks foto's in en van ruimten die beklemming oproepen. Het was hier vooral de bedoeling om de kijkers een ervaring te bezorgen.

SPREKENDE MUREN

In 2010 stopt Karolien Soete definitief met het gebruik van olieverf. Met Chinese inkt en witte acryl kan ze zonder masker werken en reageert haar lichaam slechts minimaal. Ze maakt haar eerste echte filmpje bij haar thuis op een witte wand. Het schilderen blijft belangrijk. Elk beeld wordt met het penseel geschilderd en weer overschilderd om dan een nieuw beeld aan te brengen. Van elk beeld wordt een foto gemaakt en zo ontstaat een animatiefilm. Daar waar de traditionele animatiefilmers zich over een wit blad op handzaam formaat buigen, staat zij in de ruimte en beschildert de muur. Ze bemeeust die ruimte, gebruikt naast de wanden soms ook de vloer. Het zijn haar *Talking Walls*.

In 2011 maakt ze de film *Prolegomena*. Die wordt het decor voor een dansvoorstelling in New York. Het uitgangspunt is wat er met je gebeurt, wat er in je omgaat, wanneer je opgesloten bent in een volledig donkere ruimte waar je geen aanknopingspunten hebt. Hieruit is een zowel beklemmend als poëtisch filmgedicht ontstaan dat passend begeleid wordt door de muziek van Alexander Berne, iemand met wie ze regelmatig contacten onderhoudt. Haar film is opgemerkt en wordt regelmatig vertoond op festivals. Zo was haar productie als enige Belgische film geselecteerd op het jongste internationaal kortfilmfestival van Leuven, in de afdeling experimentele kortfilm.

Veelal maakt ze haar films in een voor het publiek toegankelijke ruimte. Ze deed dat in de voorbije tentoonstelling van de Canvascollectie in de Bozar, maar ook in Brugge in de Galerie Pinsart die haar werk regelmatig toont en eind 2012 nog in CC De Spil in Roeselare. Ze maakt dan telkens een stop motion over de betrokken stad of plaats. Het is haar bedoeling om een rondreis te maken in ons land en in Europa en overal waar ze verblijft van die korte films te maken waaruit ze dan een langer werk wil extrapoleren. Zowel *Prolegomena* als de andere filmpjes zijn op haar website te bekijken. Iets wat ik alleen maar kan aanraden.

Ze heeft inmiddels een atelier gevonden in haar buurt waar een voormalig fabrieksgebouw wordt omgevormd tot een wellicht levendig alternatief cultuurcentrum voor de wijk. Ze wil er werk maken van een nieuwe film.

Daan Rau

Reviving Souls,
lichtgraffiti,
GENT, 2009

Talking Walls,
stop motion animatie,
GALLERIE PINSART, BRUGGE, 2012

Talking Walls,
stop motion animatie,
BOZAR, BRUSSEL, 2012

info

Alle stop motion films zijn te bekijken op <http://www.ksoete.com/>
Galerie Pinsart,
Genthof 21,
8000 Brugge,
www.pinsart.be